

VISCUM ALBUM*

Dr. Gheorghe Jurj

* *Revista Română de Homeopatie*, vol. 4, 1998, 39-44

VÎSCUL CA PREPARAT ANTICANCEROS

Vîscul este o plantă extra-ordinară în sensul cel mai literal al termenului. Forțând o ierarhizare am putea spune că este una dintre cele mai neobișnuite, particulare, speciale plante ce crește în Europa.

Parcă toate caracteristicile sale sunt altfel decât ale unei plante obișnuite. Celelalte plante sunt dependente de ciclul solar de-a lungul anului, înflorind primăvara, dând fruct vara și toamna, pe maximă lumină și căldură solară; vîscul pare să ignore această lege, dând fruct tocmai iarna, când toate celelalte plante se reculeg în semințe. Toate plantele sunt dependente de caracterele pământului ce le hrănește prin rădăcini. Vîscul este un parazit aerian al copacilor ce pare să ignore pământul. Rămâne mereu verde dar nu este dependent de pământ ci de propria gazdă, căreia îi ignoră ritmurile și se dezvoltă ca un organism autonom guvernat de propriile-i legi. Fără să secătuiască gazda se comportă mereu ca un străin față de ea, inversând legile prin care natura ne dezvăluie regnul botanic, singuru-i țel fiind autoperpetuarea.

Imaginea descrisă mai sus (îndeobște cu mult mai multe amănunte, semnificative simbolic de altfel) este cea agreată de literatura antropozofică (2, 3, 7). De la această analogie între vîsc și cancer pornește postulata (de Rudolph Steiner) acțiune a vîscului în tumorile neoplazice („vîscul poate să înlocuiască bisturiul în cancer”) și mulțimea de preparate de vîsc (din ce în ce mai sofisticate, cu din ce în ce mai multe referințe bibliografice)(3, 7) demne de luat în seamă dar care sunt departe de a tranșa problema în raport cu metodele mult mai invazive și invalidante, dar mult mai sigure ale alopatiei. Concluzia în ceea ce privește acțiunea Viscului în cancer este una încurajatoare dar nu definitivă: Vîscul este eficace în combaterea efectelor adverse ale chimioterapiei și radioterapiei dar nu exclude terapia radicală chirurgicală sau chimioterapică.

Terapia cu preparate de Vîsc este recunoscută în Germania și Elveția ca terapie complementară și este plătită ca atare de casele de asigurări medicale după intervenții mai radicale. Date certe există în ceea ce privește acțiunea preparatelor de vîsc asupra stării generale, apetitului, somnului, chiar și asupra unor constante imunologice. Mai problematice sunt cele legate de capacitatea de a inhiba dezvoltarea tumorilor canceroase. În tab. 1 se descriu câteva din acțiunile diverselor preparate de vîsc (după Hans Broder von Laue, 3).

Ca adjuvant e demn de luat în seamă în tratamentul consecințelor chimio- sau radio- terapiei (fără pretenția de a înlocui bisturiul) ne pot fi de folos preparate de vîsc a unor firme diverse (Helixor, Iscador, Abnoba, Iscucin) de orientare mai mult sau mai puțin antropozofică, ce folosesc vîscul după algoritme de preparare de firmă, de obicei fermentat, cu sau fără metale, cu sau fără precizarea originii lui. În termenii Iscador-ului (primul dintre remediile de vîsc preparat după metoda antropozofică) se disting variantele M - viscum mali (de măr), P - viscum pini (de pin), Q - viscum quercus (de stejar) simple sau cu metale (argintum, cuprum, mercurius) (6, 7). Cea mai la îndemână metodă de documentare asupra acestor preparate este procurarea unei broșuri de referințe generale publicate de firmele în cauză.

VÎSCUL ÎN FITOTERAPIE

Viscum album face parte din familia Loranthaceae. Inițial principiul activ a fost denumit viscina, care s-a dovedit a fi un amestec de esteri și alcoolii omogeni, alături de colină, acetilcolină și propionil colină, derivați de serpene, viscol alpha și beta, polipeptide. Principiul ce determină o inhidare a factorilor de creștere tumorală a fost denumit viscotoxină, asupra căruia s-au făcut numeroase teste ce dovedesc această capacitate. Laville (după Clarke) a izolat viscina, mai bogată în vîscul de măr. Viscosina, mai bine reprezentată în vîscul de stejar și salcâm, are proprietăți de a stimula apetitul sexual și stimulează contracțiile uterine în inerția uterină. Viscul de stejar are proprietăți antiepileptice la cai.

În fitoterapie maceratul de vîsc este recunoscut ca unul dintre cele mai redutabile remedii în hipertensiunea arterială, dar este folosit și ca diuretic (datorită colinei și saponozidelor). În Evul Mediu a fost folosit ca medicament antiepileptic. Extern s-a folosit și ca antitumoral, în papiloame, datorită proprietăților necrozante ale viscotoxinei (5).

VÎSCUL ÎN HOMEOPATIE - EXPECTATIVE

În homeopatie *Viscum album* nu este un remediu „mare” utilizarea lui fiind destul de limitată la câteva indicații. Una din cauzele acestei rare utilizări este aceea că, deși cercetarea fitoterapică, biochimică și imunologică a progresat mult în domeniul vîscului, patogeneziile homeopatice au rămas în urmă, de unde și slaba lui reprezentare în repertorii. În loc să apară ca remediu de gradul 3 în rubrici precum „consecințe ale chimioterapiei” sau „consecințe ale radioterapiei” sau chiar în viitoare rubrici mai speciale „crește activitatea limfocitelor K - natural killer” etc., *viscum* rămâne ca remediu de gradul trei doar în epilepsie și forme de petit mal, departe de ceea ce ar putea dezvălui ca putere terapeutică homeopatică.

Bogăția de simptome psihice — și chiar nuanța lor foarte specială — rezultate în urma patogeneziilor trebuie luate în considerare în posibilitatea de abordare homeopatică a unui caz cu condiția de a include și simptomatologia evidentă clinică, în speță cele două mari domenii în care vîscul s-a dovedit eficace: hipertensiunea arterială și patologia tumorală.

1. În această ordine una dintre relațiile funda-men-tale ale remedii pare a fi aceea cu *Carcinosinum* remediu princeps în predispoziția canceroasă.

Sunt de luat în seamă și relațiile sale cu remedii complementare terapiei iradiante post-tumorale: X-ray, *Cobaltum*.

O perspectivă de finețe ar trebui să includă și relațiile cu substanțele folosite îndeobște în terapeutică citostatică — *VINCRISTINUM*, *VINCAMINUM*, *5-FLUOROURACILUM*, *METHOTREXATUM*, *CISPLATINUM* etc... — unde, în afara datelor extrem de consistente asupra reacțiilor adverse (ce se verifică practic la fiecare caz de chimioterapie) numai o patogenezie homeopatică lipsește, deși partea cea mai consistentă a ei — cea de toxicologie — ne este deja oferită de confrății oncologi.

2. Alături de terapia constituțională (cu reale șanse de succes) terapia complementară cu *Viscum* s-ar putea impune aproape ca regulă în anumite forme de hipertensiune arterială. Criteriul real homeopatic ar fi regăsirea unor simptome caracteristice (mai ales la capitolele *MIND* și *GENERALITIES*) pentru prescrierea în diluții mai înalte, dar diluțiile mici, TM sau până la D 3, pot fi prescrise cu expectativă simptomatică, complementare terapiei constituționale.

3. Al treilea domeniu în care *Viscum* poate fi folosit ca un remediu de uz curent este acela al capa-cității sale imunomodulatoare. Alături de *Echinacea* este remediul „cel mai documentat” bibliografic în ceea ce privește capacitatea sa de a stimula mecanismele naturale ale sistemului de apărare a organismului, în special pentru sistemul de apărare mediat celular.

MATERIA MEDICA

Prima simptomatologie pentru *Viscum* a fost stabilită în a doua jumătate a secolului 19 de Proll, Stager, Schier și Black, utilizând tinctura mamă și diluții joase. Stockebrand și Kass au reluat provingul în 1957 folosind diluții de la 1x la 30x, pe 17 subiecți.

În prezentarea de *Materia Medica* ce urmează am căutat să dăm o imagine cât mai completă a remedii incluzând o parte din simptomele rezultate din patologia specială în care este indicat (de aceea am inclus rubrici de simptome îndeobște absente în materiile medicale precum cele ce se referă la post-chimioterapie sau post- radioterapie). Pe de altă parte am subliniat și trecut în paranteze atât simptomele la care *VISCUM* este (italice îngroșate), cât și cele în care apare de gradul 3 (litere îngroșate) sau 2 (italice).

GENERALITĂȚI

În terapeutică homeopatică indicațiile pentru *Viscum album* sunt legate în mod special de sistemul nervos (epilepsie, coree, aura epileptică și petit-mal, nevralgii), sistemul vascular (tensiune arterială crescută, puls

lent, cardiopatie ischemică) locomotor (artroze, anchiloze, sciatică) și afecțiuni inflamatorii (endometrită, orhită, anexite, otoree). Condiții precanceroase, displazii, status post operator sau după chimioterapie.

Singurele indicații de gradul 3 în repertorii se găsesc la: convulsii fără cunoștință, convulsii epi-leptice și absențe epileptice (petit-mal) sau echivalente.

SIMPTOME MENTALE

Stupoare, (ca intoxicat) urmată de completă insensibilitate, se trezește la zgomote apoi recade în inconștiență. Vorbire incoerentă.

Iluzii: spectrale (că vede fantome, spirite). Iluzia că are un corp mai ușor decât aerul, că plutește în aer, de cădere. Impresia că va face ceva înspăimântător în timp ce tremură (remediu unic), că pamântul îi fuge de sub picioare. Dezgust la vederea sticlutei cu medicament. Când este treaz are impresia că doarme, când doarme are impresia că este treaz.

Frici: de moarte, să fie singur, de spații largi. Frică de telefon. Se trezește din somn înspăimântat.

Indiferență, apatie, iritabilitate, tristețe, depresie psihică lipsă de optimism și lipsă de vitalitate. Consolarea agravează, se simte mai bine singur. Timpul trece prea repede. Foarte sensibil la zgomote. Incapabil a face lucru intelectual. Se gândește la trecut ore în șir. Plânge ușor. Aceste simptome alternează cu perioade de optimism, veselie, dorință de activitate și planuri de viitor (depresia după aflarea că are cancer, cu oscilațiile psihice legate de posibilitatea de vindecare alături de gândurile sumbre?) Vehement.

Convulsii de toate tipurile: clonice, tonice, după excitare mentală sau sexuală, isterice, cu sau fără aură.

VERTIJ

Vertij epileptic, vertij înainte de atacul de epilepsie.

Verijul apare la ridicare, la mișcare, mișcând capul rapid. Niciodată când se întinde. Vertij la privirea pe fereastră. Tendință de a cădea pe spate.

SOMN - VISE

Adoarme greu dar se trezește devreme. Somn neodihnitor. Se trezește după miezul nopții între 2 și 6. Visează atacuri de aer (vânt, furtună). Visează că mersul pe bicicletă este dificil (remediu unic). Visele sunt neliniștitoare, vii, uneori de război, bombardament.

CAP

Dureri de cap în special la tâmpile, frunte și parietale ce se pot extinde la tot capul. Durerile sunt apăsătoare, grele, congestive, uneori ca bătăi, agravate de efortul mental, tutun sau căldură, ameliorate de contrapresiune, de repaus sau de plimbare în aer proaspăt. Senzație ca și cum creierul ar pluti în craniu. Dureri de cap cu senzație de înțepenire a cefei. Congestie bruscă în cap deși fața este palidă și senzație de căldură în jurul capului. Se simte obosit dar ameliorat după vin. Față roșie în placarde. Constricție în jurul gâtului. Cearcăne la ochi, mușchi faciali în agitație constantă, diplopie.

Cădere a părului după chimioterapie.

OCHI

Conjunctive injectate. Pupile ușor dilatate și fixe. Pupile contractate și insensibile la lumină. Ochi adormiți, dificil de deschis, pleoape grele. Dureri nevralgice la partea inferioară a orbitei drepte. Midriază. Ochii lăcrimează la oboseală.

URECHI

Surditate la urechea stângă, sunetele par înfundate. Sunet asemănător cu cel al vântului în copaci. Aude bătăile inimii în urechi. Sensibil la zgomote.

NAS

Uscăciune a regiunii posterioare a nasului ce se extinde la laringe. Catar al nasului și faringelui cu secreții apoase sau purulente lichide. Epistaxis.

SISTEM DIGESTIV

Greață după tratament citostatic.

Uscăciune a gurii. Buze crăpate. Gingii sângerânde. Gura se umple brusc de salivă. Apetit vorace.

Greață ameliorată de vomă. Pirosis, dureri fulgurante în stomac ameliorate de alimentație și eructații. Senzație de piatră grea în stomac. Distensie și zgomote regiunea supraombilicală, ameliorate de emisia de gaze și culcat pe spate. Dureri în hipogastru ca înainte de menstruație. Întregul canal alimentar pare paralizat. Senzație de constricție la anus cu nevoi urgente. Senzație de a nu fi golit complet intestinele după scaun. Prurit și arsuri la anus cu senzație de așchie dureroasă. Hemoroizi sângerânzi. Scaunele sunt moi, apoase sau groase, explozive, cu nevoi nocturne ce obligă la trezirea din pat. Scaune constipate urmate de prurit.

SISTEM CIRCULATOR

Puls săltăreț, frecvent, mic și neregulat. Puls lent, săltăreț și plin cu frică de moarte. Bătăi cardiace neregulate, fibrilație. Senzație de constricție, și greutate, extrasistole și alte neregularități cardiace. Palpitații în piept, gât și partea superioară a abdomenului. Senzație de leșin cu transpirații reci ale frunții. Creștere a tensiunii arteriale urmată de hipotensiune prelungită sau scăderi bruște de tensiune. Frisonare generală urmată de pusee de căldură la cap și senzație de teamă. Dureri de piept, de inimă care se extind la brațul stâng. Senzație de căldură la inimă, palpitații în timpul coitului. Hipertrofie cardiacă cu insuficiență valvulară, eventual decompensată, fibrilație atrială cu ritm rapid sau lent (de unde pulsul).

SISTEM RESPIRATOR

Catar naso-faringian. Gât uscat, cu senzație de arsură, cu secreții goase. Spasm glotic și secreții bronșice. Tuse dureroasă, frecventă, cu spută puțină, cenușie sau gălbuie. Senzație de cărbune aprins sub umărul drept. Dispnee nervoasă cu senzația de constricție a pieptului. Tuse convulsivă. Dispnee, senzație de sufocare partea stângă, respirație sertoasă. Astm în special dacă este asociat cu reumatism sau diateză gutoasă. Respirație dificilă dacă este culcat pe partea stângă.

SISTEM GENITO-URINAR

Urinare copioasă și tenesme. Vezica pare paralizată. Scăpări involuntare de urină la tuse. Urină tulbure și urât mirositoare.

Aparat genital masculin: erecții continue (priapism), erecții frecvente, poluții fără erecție, dorință sexuală crescută sau dimpotrivă, diminuată. Ereecțiile pot fi violente sau pot apare emisii spontane de lichid seminal. Dureri cu caracter de crampă la nivelul prostatei.

Aparat genital feminin: menstruii precoce, copioase, cu sânge roșu, foarte dureroase. Ovaralgii, în special pe stânga. Dureri ce se extind de la sacrum la pelvis, de sus în jos. Probleme de menopauză. Endometrită cronică, inflamații cronice ale anexelor (în experiența noastră, alături de echinacea, un remediu excelent, mai ales injectabil). Metroragie: cu sânge roșu, profuză, între menstruații, agravată de mișcare. Placentă reținută. Dorință sexuală diminuată sau crescută.

APARAT LOCOMOTOR

Dureri ca și cum ar fi o tracțiune, la nivelul gâtului, spatelui, sciaticice. Durerile sunt agravate de mers și aplecare. Alternează durerile la genuchi și coapse cu cele de umeri și coate. Agravate la căldura patului, senzații de tresărire, tremurătură, mai ales noaptea. Convulsii ale membrelor superioare de la dreapta la stânga. Senzație de amorțeală a membrelor superioare, a dosului mâinilor. Tremor generalizat ca și cum mușchi ar fi în stare de fibrilație. Durerile se ameliorează cu transpirația. Coree, nu-și poate șine membrele

liniștite. Senzație de căldură în picioare, uneori picioarele sunt reci, uneori foarte calde. Lumbago și sciatalgie mai ales dacă durerile sunt tracționante, tirante ca de întindere. Sciatică cu otoree la bărbați.

Dureri la nivelul articulației scapulo-humerale, agravate de ridicarea brațului.

În preparate injectabile este de încercat în toate nevralgiile rebele.

PIELE

Piele caldă și umedă sau arzândă. Pete roșii pe gât și piept. Pe partea stângă a gâtului papule mari sau purpurii.

MODALITĂȚI

Agravare: dimineața, de la căldură, prin aplecarea corpului. Pe partea stângă. Iarna, pe vreme rece, de furtună. În pat. La mișcare.

Ameliorare: seara, la aer proaspăt, prin mișcare.

RELAȚII CU ALTE REMEDII

De comparat cu:

- Secale (atonie uterină, tulburări circulatorii),
- Convallaria (tulburări cardiace),
- Rhodod., Spighelia, Prunus (nevralgii)
- Bryonia, Belladonna (vertij și nevralgii)
- Hedera helix (presiune intracranială) .
- Echinacea (imunodepresie).

BIBLIOGRAFIE

1. Boericke , W. -Pocket manual of Homeopathic Materia Medica-Exlibris, Radar Archibel comp., 1997
2. Bott V. -Medicină antroposofică, Ed. Triade, Cluj, 1997
3. Broder von Laue ,H .,-Zur Optimierung Der Misteltherapie, Abnoba-Heilmittel GmbH-Pforzheim, 1990
4. Clarke J.H.- Dictionary of Practical Materia Medica , Exlibris, Radar Archibel comp., 1997
5. Grigorescu E., Ciulei I., Stănescu U., -Index fitoterapeutic , Ed. Medicală, București, 1986
- 6.*** Richtlinien für die Iscador-Behandlung in der Malignomtherapie
7. Wolff O.-Anthroposophisch Oriantierte Medizin, Verlag Freies Geistesleben GmbH, Stuttgart, 1977